ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 57.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 21-го Іюля — 1845 — Wilno. WTOREK, 21-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18 *Іюля*.

Г. Министръ Народнаго Просвѣщенія, Президентъ Императорской Академіи Наукъ, Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ *Уваровъ*, удостоился получить отъ Его Величества Короля Датскаго знаки ордена Данеброга первой степени, на принятіе и ношеніе коихъ воспослѣдовало Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе.

— Высочайшимъ Приказомъ, 10-го Іюля, состоящій по Арміи Полковникъ *Малевинскій*, уволенъ отъ службы, за болѣзнію, Генералъ-Маіоромъ, съ мундиромъ и пенсіономъ полнаго жалованья.

—

Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ 12-й день Іюня состоявшемуся, Высочайше повелѣть соизволилъ: разрѣшить безпошлинный привозъ зерноваго хлѣба въ Рижскій, Перновскій и Нарвскій порты, на всю навигацію настоящаго года.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, Высочайше повелѣть соизволилъ: сорока девяти бѣднѣйшимъ обывателямъ города Пскова, пострадавшимъ отъ наводненія, бывшаго въ Апрѣлѣ сего года, выдать двѣ тысячи шестьсотъ девяносто рублей восемьдесятъ девять съ половиною копѣекъ серебромъ, въ безвозвратное пособіе, изъ суммъ Государственнаго Казначейства.

—

Указомъ Правительствующаго Сената 9-го Іюня, обнародованы утвержденные Его Императорскимъ Величествомъ слѣдующіе Гербы нѣкоторыхъ городовъ Виленской, Гродненской, Минской и Ковенской губерній. I. *Гербы Виленской губерніи.* 1) *Губернскій гербъ.* Щитъ представляетъ въ красномъ полѣ всадника въ латахъ, скачущаго на бѣломъ конѣ въ правую сторону; въ правой рукѣ всадника подъятая къ верху сабля, а лѣвая держитъ серебряный щитъ, на которомъ изображенъ золотой осьмиконечный крестъ. 2) *Гербъ Виленскаго уѣзда.* Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней изображена, въ горизонтальномъ направленіи, рѣка Вилія, на которой видно плывущее судно, нагруженное товарами; надъ связанными тюками поставленъ въ вертикальномъ положеніи золотой колосъ ржанаго хлѣба. Барка и тюки показываютъ, что на рѣкѣ Виліи строятся суда, на которыхъ отправляются товары, свозимые изъ разныхъ мѣстъ къ берегамъ Виліи. 3) *Гербъ Дисненскаго*

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 18-*go Lipca*.

P. Minister Narodowego Oświecenia, Prezydent Akademii Nauk, Rzeczywisty Radzca Tajny *Uwarow*, miał zaszczyt otrzymać od Króla Jego Mości Duńskiego Order Danebroga 1-éj klassy, na przyjęcie i noszenie którego, N. Cesarz Jego Mość raczył udzielić Swe Najwyższe zezwolenie.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 10-go Lipca, liczący się w Armii Półkownik *Malewiński*, otrzymał dymissyą dla słabości zdrowia z mundurem i pensyą całkowitéj gaży.

—

Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość, w skutek uchwały Komitetu PP. Ministrów, w dniu 12 Czerwca zapadłéj, Najwyżéj rozkazać raczył: dozwolić przywozu zboża, bez opłaty cła, do portów: Ryzkiego, Pernowskiego i Narwskiego, przez cały ciąg żeglugi roku bieżącego.

— Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość, w skutek uchwały Komitetu PP. Ministrów, Najwyżéj rozkazać raczył: dla czterdziestu dziewięciu najuboższych obywateli miasta Pskowa, którzy ponieśli szkody przez powódź, zdarzoną w Kwietniu roku bieżącego, wydać dwa tysiące sześćset dziewiętnaście rubli, ośmdziesiąt dziewięć i pół kopiejki srébrem, na wsparcie, bez obowiązku zwrotu, z summ Kassy Państwa.

—

Rządzący Senat Ukazem 9-go Czerwca, ogłosił potwierdzone przez N. Cesarza Jego Mości następujące herby niektórych miast gubernii: Wileńskiéj, Grodzieńskiéj, Mińskiéj i Kowieńskiéj. I. *Herby Wileńskiéj gubernii* 1) *Herb gubernii.* Na tarczy w czerwoném polu jeździec w zbroi, pędzący na białym koniu w prawą stronę; w prawéj jego ręce podjęta do góry szabla, w lewéj srébrna tarcza, na któréj krzyż złoty o ośmiu końcach. 2) *Herb powiatu Wileńskiego.* Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, a w dolnéj, w horyzontalnym kierunku, rzeka Wilija, na któréj widać płynący statek, ładowny towarami: nad związanemi pakami pionowo wystaje złoty kłos żytni. Statek i paki pokazują, że na rzece Wilii budują się statki, któremi wysyłają się towary, zwożone z różnych miejsc do brzegów Wilii 3) *Herb powiatu Dziśnieńskiego.* Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj w błękitném polu snop lnu, na znak, że mieszkańcy Dzisny, korzystając z obfitego zasiewu i urodzaju lnu w powiecie, prowadzą do Rygi znaczny handel tym produktem. 4) *Herb powiatu Trockiego.* Tarcza podzielona na

уѣзда. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней въ голубомъ полѣ поставленъ снопъ льна, въ знакъ того, что жители Дисны по обильному посѣву и урожаю льна въ уѣздѣ, отправляютъ этимъ произведеніемъ прибыльный торгъ въ Ригу. 4) *Гербъ Трокскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхнейпомѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ золотомъ полѣ изображены крѣпостныя ворота, надъ которыми поставленъ 1045 годъ и два крестообразно сложенные меча; 1045 годъ показываетъ время, когда г. Троки былъ основанъ Намѣстникомъ Великаго Князя Кіевскаго. 5) *Гербъ Свенцянскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней въ голубомъ полѣ изображены двѣ рыбы селявы, которыми изобилуетъ Свенцянскій уѣздъ. 6) *Гербъ Ошмянскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней въ голубомъ полѣ медвѣдь, въ знакъ занятія жителей охотою за медвѣдями. 7) *Гербъ Лидскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней въ зеленомъ полѣ снопъ хлѣба и серпъ, въ знакъ того, что жители Лидскаго уѣзда занимаются исключительно земледѣліемъ. II. *Гербы Гродненской губерніи* 1) *Губернскій гербъ*. Въ красномъ полѣ щита изображенъ звѣрь зубръ. 2) *Гербъ Волковыскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней части помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ голубомъ полѣ, волкъ, обращенный въ правую сторону щита. 3) *Гербъ Брестскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней части помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней въ голубомъ полѣ представлено сліяніе рѣкъ Буга и Мухавца; на мысу, который образуется соединеніемъ обѣихъ рѣкъ, поставленъ кругъ серебряныхъ щитовъ, посреди которыхъ возвышается крѣпостной штандартъ двуглавымъ орломъ, въ знакъ того, что городъ Брестъ обращенъ въ крѣпость. 4) *Гербъ Пружанскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ желтомъ полѣ, изображена ель, и на одной изъ вѣтвей ея серебряный охотничій рогъ. Ель и рогъ указываютъ на извѣстный Бѣловѣжскій лѣсъ, который находится вблизи города Пружанъ. 5) *Гербъ Слонимскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ голубомъ полѣ, два крестообразно поставленные на ефесахъ меча, между которыми выставленъ 1275 годъ, въ воспоминаніе взятія въ томъ году у Литвы города Слонима Князьями Галицкими. 6) *Гербъ Кобринскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ зеленомъ полѣ, соха, означающая земледѣльческія занятія жителей Кобринскаго уѣзда. 7) *Гербъ Бѣлостокскаго уѣзда*. Щитъ, имѣющій красное поле, раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней звѣрь зубръ, а въ нижней одноглавый бѣлый орелъ съ короною надъ головою. 8) *Гербъ Сокольскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ желтомъ полѣ, изображенъ до половины вооруженный рыцарь, держащій въ правой рукѣ подъятый мечъ. 9) *Гербъ Бѣльскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ голубомъ полѣ, изображены два копья, поставленныя крестообразно остріями вверхъ. На половинѣ копья связаны съ двумя древними щитами, а внизу между древками выставленъ 1038 годъ, въ память побѣдъ Кіевскаго Великаго Князя Ярослава, основавшаго въ томъ году города: Брянскъ, Дрогичинъ, Мельникъ и другіе, находящіеся нынѣ въ Бѣльскомъ уѣздѣ. III. *Гербы Минской губерніи*. 1) *Гербъ Рѣчицкаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ бѣломъ полѣ, распущенное въ лѣвую сторону двуконечное знамя розоваго цвѣта, у котораго нижній конецъ нѣсколько длиннѣе верхняго; на знамени видѣнъ всадникъ въ латахъ, сидящій на конѣ, обращенномъ въ правую сторону; въ правой рукѣ всадника обнаженный мечъ, а на лѣвой рукѣ надѣтъ щитъ, на которомъ изображенъ двойной крестъ. 2) *Гербъ Новогрудскаго уѣзда*. Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ красномъ полѣ, Михаилъ Архангелъ, попирающій змія и держащій въ правой рукѣ мечъ, а въ лѣвой вѣсы. IV. *Гербы Ковенской губерніи*. 1) *Гербъ Вилькомирскаго уѣзда*. Щитъ

dwie połowy: w górnéj herb gubernii, a w dolnéj, w złotém polu, brama fortecy, nad nią rok 1045 i dwa na krzyż złożone miecze. Rok 1045-ty oznacza czas, kiedy Troki były założone przez Namiestnika W. Xięcia Kijowskiego. 5) *Herb powiatu Święciańskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, a w dolnéj, w błękitném polu, dwie sielawy, w które powiat ten obfituje. 6) *Herb powiatu Oszmiańskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, w błękitném polu, niedźwiedź, na znak, iż mieszkańcy trudnią się polowaniem na niedźwiedzie. 7) *Herb powiatu Lidzkiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, a w dolnéj, w zieloném polu, snop zboża i sierzp, na znak, że mieszkańcy powiatu zajmują się wyłącznie rolnictwem. II. *Herby gubernii Grodzieńskiéj*. 1) *Herb gubernii*. Zubr na czerwoném polu tarczy. 2) *Herb powiatu Wołkowyskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj części herb gubernii, w dolnéj, na błękitném polu, wilk, obrócony ku prawéj stronie tarczy. 3) *Herb powiatu Brzeskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, na błękitném polu, zbieg Bugu i Muchawca: na cyplu, tworzącym się z połączenia rzek, stoi krąg tarcz srébrnych, wśród których wznosi się sztandar forteczny z dwugłowym orłem, na znak, że miasto Brześć obrócone zostało na fortecę. 4) *Herb powiatu Prużańskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, na żółtem polu, jodła, i na jednéj z gałęzi srébrny róg myśliwski. Jodła i róg oznaczają puszczę Białowieżską, będącą blisko Prużany. 5) *Herb powiatu Słonimskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, na błękitném polu, dwa na krzyż stojące na rękojeściach miecze, a między niemi rok 1275, na pamiątkę odjęcia Słonima od Litwy, przez Xiążąt Halickich, w tym roku. 6) *Herb powiatu Kobryńskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, w zieloném polu, pług, okazujący, iż mieszkańcy tego powiatu zajmują się rolnictwem. 7) *Herb powiatu Białostockiego*. Tarcza o czerwoném polu, podzielona na dwie połowy: w górnéj zubr, a w dolnéj biały orzeł jednogłowy z koroną nad głową. 8) *Herb powiatu Sokulskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, w żółtém polu, zbrojny po pas rycerz, z podjętym w prawéj ręce mieczem. 9) *Herb powiatu Bielskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, w błękitném polu, dwie włócznie, stojące na krzyż, ostrzami do góry. W połowie włócznie związane z dwiema starożytnemi tarczami, a u dołu między drzewcami rok 1038, na pamiątkę zwycięztw Jarosława W. X. Kijowskiego, który w tym roku założył miasta: Brańsk, Drohiczyn, Mielnik i inne, teraz w Bielskim powiecie będące. III. *Herby Mińskiéj gubernii*. 1) *Herb powiatu Rzeczyckiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, na białém polu rozpuszczona ku lewéj stronie o dwóch końcach chorągiew różowa, tak, że niższy koniec dłuższy jest nieco od górnego; na chorągwi jeździec zbrojny, na koniu w prawo obróconym, w prawéj ręce trzyma miecz obnażony, a na lewéj ma tarczę, na któréj widać krzyż podwójny. 2) *Herb powiatu Nowogródzkiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, w czerwoném polu, Michał Archanioł, depcący węża i trzymający w prawéj ręce miecz, w lewéj szalę. IV. *Herby gubernii Kowieńskiéj*. 1) *Herb powiatu Wiłkomirskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii; w dolnéj, na różowém polu, trzy wiązki lnu, ułożone w kształcie gwiazdy, na znak, że mieszkańcy tego powiatu celują w wyrabianiu lnu, i prawie wyłącznie trudnią się handlem tego produktu. 2) *Herb powiatu Nowo-Alexandrowskiego*. Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj droga szosse i przy niéj, na wzgórku, obelisk, wystawiony w

раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ розовомъ полѣ, три связки льна, уложенныя въ видѣ звѣзды, въ знакъ того, что жители сего уѣзда отличаются выдѣлкою льна, и почти исключительно занимаются торговлею этимъ произведеніемъ. 2) *Гербъ Ново-Александровскаго уѣзда.* Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней шоссе и при немъ, на пригоркѣ, обелискъ, воздвигнутый въ 1841 году по Высочайшему повелѣнію въ память сооруженнаго Ковенскаго шоссе 3) *Гербъ Поневѣжскаго уѣзда.* Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней въ серебряномъ полѣ соха. 4) *Гербъ Шавельскаго уѣзда* Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губенрскій гербъ, а въ нижней три поставленныя рядомъ бабки хлѣба. 5) *Гербъ Тельшевскаго уѣзда* Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ красномъ полѣ, изображена кадуцея меркурія, какъ символъ торговли. 6) *Гербъ Россіенскаго уѣзда.* Щитъ раздѣленъ на двѣ половины: въ верхней помѣщенъ губернскій гербъ, а въ нижней, въ зеленомъ полѣ, два рога изобилія, сложенные крестообразно.

Кременчугъ, 9 *Іюня.*

Въ началѣ настоящаго мѣсяца, бѣдствующіе жители города Кременчуга, столько потерпѣвшіе отъ наводненія, были утѣшены отеческою милостію и щедротами Государя Императора.

Вслѣдствіе ходатайства Г. Черниговскаго, Полтавскаго Харьковскаго Генералъ-Губернатора и представленія Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, Государь Императоръ, въ 8-й день Мая, Высочайше повелѣть соизволилъ: для неотложнаго пособія жителямъ Кременчуга, пострадавшимъ отъ наводненія, отпустить пять тысячъ рублей серебромъ изъ Государственнаго Казначейства. Затѣмъ Его Императорское Величество, по докладу отношенія Г. Генералъ-Губернатора къ Генералъ-Адъютанту Графу *Орлову*, въ отеческой заботливости Своей о несчастныхъ жителяхъ, потерпѣвшихъ разореніе, соизволилъ Всемилостивѣйше пожаловать, для пособія бѣдствующимъ и нуждающимся обывателямъ, три тысячи рублей серебромъ. Сверхъ того, Гофмаршалъ Двора Государя Цесаревича Наслѣдника препроводилъ къ Его Сіятельству пожалованные съ тою же цѣлію Его Императорскимъ Высочествомъ и Государынею Цесаревною Великою Княгинею Маріею Александровною три тысячи рублей серебромъ.

Варшава.

Въ исполненіе статьи 6-й Высочайшаго Указа отъ 5 (17) Іюля 1844 г., въ которой объявлена Высочайшая воля о томъ, чтобы изъясненное въ Декретѣ Короля Саксонскаго отъ 30 Октября 1812 года, предложеніе устранить Евреевъ отъ выкурки и продажи вина, приведено было въ исполненіе съ 19 Іюня (1 Іюля) 1845 г., относительно Евреевъ, занимающихся таковымъ промысломъ въ селеніяхъ, и чтобы позволеніе заниматься пропинаціонными заработками продолжаемо имъ было только по городамъ, поколику сіе признано будетъ нужнымъ; Совѣтъ Управленія, по представленію Коммисіи Финансовъ, на засѣданіи 31-го Марта (12-го Апрѣля), постановилъ:

§. Съ 19 Іюня (1 Іюля) сего года, воспрещается каждому Еврею, безъ различія пола, содержать въ арендѣ пропинацію по селеніямъ, а равно выдѣлывать, дистилировать или продавать какого бы то ни было рода туземные напитки, подъ собственнымъ ли, или чужимъ именемъ, на собственный ли, или чужой счетъ, какъ то: подъ названіемъ компанистовъ, факторовъ, помощниковъ анбарныхъ писарей, служителей и работниковъ, или наконецъ, подъ какимъ бы то ни было званіемъ.

Воспрещается равномѣрно Евреямъ проживать въ корчмахъ, шинкахъ, винокурняхъ, и пивоварняхъ.

§. Нарушитель вышеприведеннаго правила, не только подвергнется всякой разъ лишенію въ пользу казны оказавшихся у него питей, но сверхъ того, при первомъ открытіи злоупотребленія, обязанъ будетъ уплатить штрафа 30-ть рублей серебромъ, а за каждое возобновленіе таковаго, или если бы оказалось, что то злоупотребленіе продолжалось болѣе года, взысканіе будетъ удвоено. — Кромѣ сего Евреи

1841 roku na pamiątkę ukończenia Kowieńskiéj drogi. 3) *Herb powiatu Poniewieżskiego.* Tarcza podzielona na dwie polowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj płúg w srebrném polu. 4) *Herb powiatu Szawelskiego.* Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, trzy razem stojące mędle zboża. 5) *Herb powiatu Telszewskiego.* Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, a w dolnéj, w czerwoném polu, Kaduceusz Merkuryusza, jako godło handlu. 6) *Herb powiatu Rosieńskiego.* Tarcza podzielona na dwie połowy: w górnéj herb gubernii, w dolnéj, na zieloném polu, dwa rogi obfitości, na krzyż złożone.

Kremieńczug, 9 *czerwca.*

Z początkiem bieżącego miesiąca, nieszczęśliwi mieszkańcy miasta Kremieńczuga, którzy tyle ucierpieli od powodzi, pocieszeni zostali łaską i szczodrobliwością Najjaśniejszego Pana.

W skutku wstawienia się P. Czernihowskiego, Połtawskiego i Charkowskiego Jeneral-Gubernatora, tudzież przedstawienia P. Ministra Spraw Wewnętrznych do Komitetu PP. Ministrów, Najjaśniejszy Cesarz Jego Mość, w dniu 8 m Maja r. b., Najwyżéj rozkazać raczył: dla niezwłócznego wsparcia mieszkańców Kremieńczuga, którzy ponieśli szkody przez powódź, wydać pięć tysięcy rubli srébrem z Kassy Państwa. Następnie Jego Cesarska Mość, w skutek przedstawienia odezwy P. Jeneral-Gubernatora do Jeneral-Adjutanta Hrabi *Orlowa*, w ojcowskiéj Swéj troskliwości o nieszczęśliwych mieszkańców, którzy zostali zubożeni, raczył Najmiłościwiéj przeznaczyć, dla wsparcia obywateli, cierpiących niedostatek, trzy tysiące rubli srébrem. Oprócz tego, Marszałek Dworu Cesarzewicza Następcy Tronu, przesłał na ręce Hrabi Orłowa, ofiarowane w tymże celu przez Jego Cesarską Wysokość i Cesarzewnę Wielką Xiężnę Maryą Alexandrównę, trzy tysiące rubli srébrem.

Warszawa.

W wykonaniu artykułu 1-go Ukazu Najwyższego z dnia 5 (17) Lipca 1844 roku, którym objawioną została wolą Najjaśniejszego Pana, aby zamiar Dekretu Królewskiego z dnia 30 Października 1812 roku, względem usunięcia Żydów od fabrykacyi i szynku wódki, z dniem 19 Czerwca (1 Lipca) r. b., był w wykonanie wprowadzony, co do Żydów trudniących się powyższém zarobkowaniem po wsiach, i aby wolność trudnienia się zarobkami propinacyjnemi, tylko w miastach była im przedłużaną, o ile się tego okaże potrzeba: Rada Administracyjna, na przedstawienie Komissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu, na posiedzeniu d. 31 Marca (12 Kwietnia), postanowiła:

§. Od dnia 19 Czerwca (1 Lipca) r. b. nie wolno będzie żadnemu Żydowi, bez względu na płeć, po wsiach dzierżawić propinacyi, tudzież fabrykować, dystyllować lub szynkować trunków krajowych, czy to pod własném, czy pod cudzém imieniem, czy na własny, czy na cudzy rachunek, jako to: pod nazwiskiem kompanistów, faktorów, pomocników, pisarzy prowentowych, służących i wyrobników, czy wreszcie pod jakimbądź innym tytułem.

Nie jest wolno również mieszkać Żydom po karczmach, szynkach, gorzelniach lub browarach.

§. Uchybiający powyższemu przepisowi, nietylko za każdym razem podpadnie utracie posiadanych przez siebie trunków na rzecz Skarbu, ale nadto, za piérwszém odkryciem wykroczenia, obowiązany będzie do opłacenia kary r. s. 30, a za każdém ponowieniem onego, lub gdyby się okazało, że tuż samo wykroczenie dłużéj jak rok jeden miało miejsce, kara ta podwojoną zostanie. Prócz tego zaś, Starozakonny, w obrębie trzech mil od granicy zamiesz-

проживающіе въ трехмильномъ граничномъ поясѣ, тотчасъ по первомъ обнаруженіи злоупотребленія, будутъ изъ того пояса удалены.

§. Каждый какого бы исповѣданія кто ни былъ, способствующій или содѣйствующій Еврею въ воспрещенномъ статьею 1-ю пропинаціонномъ заработкѣ, предоставленіемъ ли ему своего имени, или допущеніемъ къ товариществу, принатіемъ въ услуженіе, отдачею и пріемомъ на складъ или сохраненіе питей, какъ равно каждый дозволяющій Евреямъ проживатъ въ шинкахъ, корчмахъ, винокурняхъ и пивоварняхъ, подверженъ будетъ взысканіямъ предъидущею статьею, опредѣленнымъ.

§. Гуртовая покупка вина, т. е., въ партіяхъ, болѣе 50 гарнцевъ въ одинъ разъ, а равно гуртовыя покупки оныхъ питей, по селеніямъ, дозволяются такимъ только Евреямъ, которые состоять будутъ шинкарями, содержителями складовъ, или дистилаторами по городамъ, но съ тѣмъ ограниченіемъ, что никто изъ нихъ склада для сихъ питей по селеніямъ содержать, ниже тамъ продажею, хотя бы гуртовою, заниматься не можетъ.

§. Дозволеніе заниматься пропинаціонными заработками, т. е. выдѣлкою гуртовою и распивочною продажею туземныхъ питей по городамъ и посадамъ, пользующимся городскими правами, а равно въ посадахъ, въ которыхъ производятся ярмарки и торги, продолжается Евреямъ, имѣющимъ къ тому требуемыя качества, на слѣдующій 1845/6 годъ, то есть, съ 19 Іюня (1 Іюля) 1845, по 18 (30) Іюня 1846 года, на условіяхъ, изъясненныхъ въ дальнѣйшемъ продолженіи сего устава.

§. Штрафъ за каждое нарушеніе консенсовыхъ правилъ по городамъ опредѣляемъ будетъ въ той соразмѣрности, въ какой причитался казнѣ консенсовый платежъ.

—

Совѣтъ управленія Царства Польскаго, во исполненіе воли Его Императорскаго Величества, изъявленной Его Свѣтлости Намѣстнику Царства, положилъ, что отнынѣ впредь деревенскій посадъ *Пулавы*, Люблинской Губерніи и въ Люблинскомъ же Уѣздѣ состоящій, гдѣ теперь имѣетъ помѣщеніе Александринскій Институтъ Благородныхъ Дѣвицъ, будетъ именоваться: *Новою Александріею.*

—

15-го числа с. м., въ Воскресенье, въ Жарковскихъ окрестностяхъ, въ деревнѣ Янгродзѣ, была столь сильная буря и проливный дождь, что бывшій въ полѣ скотъ и четверо дѣтей, пасшихъ оный, имянно мальчикъ лѣтъ 16, дѣвочка лѣтъ 11 и двое 9 лѣтъ, снесены были далеко водою и утонули.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Франція.

Парижъ, 14 *Іюля.*

На засѣданіи палаты перовъ, 11-го с. м., герцогъ Ней обратилъ вниманіе членовъ на извѣстный поступокъ полковника Пеллисье, назвавъ оный прямо убійствомъ беззащитныхъ; при чемъ спросилъ онъ военнаго министра,— согласны ли полученныя правительствомъ о семъ происшествіи донесенія съ подробностями, помѣщенными въ газетахъ, и какъ правительство намѣрено поступить въ такомъ случаѣ, если извѣстія сіи подтвердятся. Маршалъ Сультъ отвѣчалъ на это, что донесенія, полученныя правительствомъ, противорѣчатъ одно другому, и что посему потребованы ближайшія объясненія. Чтоже касается до самаго поступка, то правительство явно охуждаетъ оный, и уже отнеслось къ альжирскому губернатору съ требованіемъ точнѣйшихъ свѣдѣній, для надлежащаго распоряженія.

— Профессоры французской коллегіи *(College de France)*, собрались вчера, въ числѣ 24-хъ человѣкъ, для совѣщанія по предмету министерскаго предложенія, предписывающаго имъ сдѣлать замѣчаніе тѣмъ изъ своихъ сотоварищей, кои отступили отъ своихъ программъ, и наблюдать, чтобы отнынѣ строго держались оной. Одно предположеніе въ этомъ духѣ, по выслушаніи Гг. Мишеле и Кине, къ коимъ преимущественно относился сей упрекъ, отвергнуто было большинствомъ 13 голосовъ противъ 11, но за то

kały, za piérwszém zaraz dostrzeżeniem wykroczenia, z obrębu wspomnionego będzie wyrugowany.

§. Każdy, jakięgo bądź innego wyznania, ułatwiający lub pomagający Żydowi do prowadzenia zarobku propinacyjnego, w artykule 1 zabronionego, czy to przez udzielenie mu swego imienia, czy przez przypuszczenie do współki, użycie do posługi, oddawanie i przyjmowanie na skład lub przechowywanie trunków, tudzież każdy, pozwalający zamieszkiwać Żydom po szynkach, karczmach, gorzelniach i browarach, podlegać będzie karom, w artykule poprzednim zastrzeżonym.

§. Hurtowe kupno okowity, to jest, w partyach, więcéj od 50 garncy na raz jeden wynoszących, tudzież hurtowe kupno innych trunków na wsi, jest dozwolone takim tylko Starozakonnym, którzy będą Szynkarzami lub Dystylatorami ukonsensowanymi w miastach, z tém ograniczeniem: że wszyscy, żadnego składu tychże trunków na wsiach utrzymywać, ani też żadną tamże ich przedażą, nawet hurtową, trudnić się nie mogą.

§. Wolność trudnienia się zarobkami propinacyjnemi, to jest: fabrykacyą, handlem hurtowym i szynkiem trunków krajowych po miastach i osadach, używających swobód miejskich, tudzież po osadach, w których odbywają się jarmarki i targi, przedłuża się wykwalifikowanym Starozakonnym na następny rok jeden 1845/6, to jest, od dnia 19 Czerwca (1 Lipca) 1845 do dnia 18 (30) Czerwca 1816 roku, pod warunkami, w dalszych artykułach tejże ustawy oznaczonemi.

§. Kara za każdą kontrawencyą konsensową w miastach, wymierzaną będzie w takiéj wysokości, w jakiéj opłata konsensowa dla Skarbu przypadać miała.

—

Rada Administracyjna Królewstwa, w wykonaniu woli N. Pana, JO. Xięciu Namiestnikowi Królewstwa objawionéj, postanowiła, iż dotychczasowa osada wiejska *Puławy*, w Gubernii i Powiecie Lubelskim położona, gdzie obecnie mieści się Instytut Rządowy Alexandryński Wychowania Panien, odtąd ma się nazywać: *Nowa-Alexandrya.*

—

Dnia 15 z. m. w Niedzielę, pod Żarkami, we wsi Jangrodzie, była tak gwałtowna burza i ulewa, że bydło pasące się w polu i czworo dzieci, które go pilnowały, to jest: chłopca lat 16, dziewczynkę lat 11 i dwie po lat 9 mające, woda uniosłszy daleko, zatopiła.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Francya.

Paryż, 14 *lipca.*

Na posiedzeniu Izby Parów w dniu 11-m b. m., Xiążę Ney zwrócił jéj uwagę, na wiadomy postępek Półkownika Pellisier, który nazwał po-prostu, morderstwem popełnioném na bezbronnych; pytał zarazem Ministra wojny, czy wiadomości otrzymane przez rząd, stwierdzają szczegóły o tym wypadku, umieszczone w gazetach, i co rząd uczynić zamyśla, jeżeli, czego się trudno spodziewać, doniesienia dzienników zgodne są z istotą rzeczy. Marszałek Soult oświadczył w odpowiedzi na to pytanie, że wiadomości odebrane przez rząd zdają się przeciwić jedne drugim, i że dla tego zażądaném już zostało ich sprostowanie. Co się zaś tyczy samego postępku, rząd głośno go potępia, i już w takiéj myśli pisał do gubernatora Algieryi, żądając od niego dalszych objaśnień, aby według nich postanowić, co daléj w téj rzeczy uczynić należy.

— Professorowie kollegium francuzkiego (College de France), zgromadzili się wczoraj w liczbie 24, dla narady nad wezwaniem ministerstwa, polecającém im, napomnieć tych ze swoich kollegów, którzy od programatów lekcyi swoich zboczyli, i czuwać, aby na przyszłość ściśle się ich trzymali. Wniesiona w tym duchu propozycya, po wysłuchaniu PP. Michelet i Quinet, do których mianowicie ściąga się ten zarzut, odrzuconą została większością głosów 13 przeciw 11; a natomiast inna, według któréj zgromadzenie uznaje za dostateczne usprawiedliwienie się

другое принято было по большинству 17-ти голосовъ.

— Знатнѣйшіе члены лѣваго центра собирались, на дняхъ, у Г. Тьера, для составленія отзыва къ избирателямъ. Оппозиція думаетъ, что, послѣ закрытія нынѣшняго собранія, правительство распуститъ палату. Отзывъ къ избирателямъ лѣвой стороны, главою коей почитается Одиллонъ-Барро, уже напечатанъ въ журналахъ.

— Третьяго дня, когда маршалъ Сультъ ѣхалъ въ совѣтъ министровъ, вдругъ противъ казармъ на набережней *d'Orsay*, сломалось колесо у его кареты; лошади на всемъ бѣгу протащили карету шаговъ до тридцати, прежде нежели кучеръ успѣлъ остановить ихъ. Маршала высадили изъ кареты въ безпамятствѣ, однако онъ не получилъ никакого важнаго ушибà, и даже могъ, подавъ руку своему служителю, пройти пѣшкомъ до Тюйльери, гдѣ, въ присутствіи Короля, открыли ему Король. Послѣ этого маршалъ возвратился домой; здоровье его находится въ удовлетворительномъ состояніи.

— Донъ Карлосъ и супруга его герцогиня Беирскою, отправятся 17-го Іюня изъ Буржа, къ Греульскимъ минеральнымъ водамъ, въ сопровожденіи адъютанта маршала Сульта, Г. Тинана Сынъ Донъ-Карлоса останется въ Буржѣ. Онъ просилъ разрѣшенія отпуска на одинъ мѣсяцъ въ Парижъ; но до сихъ поръ не получилъ на сію просьбу отвѣта.

— Слышно, что во время пребыванія Королевы Викторіи въ Гота, прибудетъ туда къ Ея Величеству герцогъ Броли, съ собственноручнымъ письмомъ Короля Французовъ.

— Трактатъ, заключенный генераломъ Деларю и ратификованный марокскимъ императоромъ, не предоставляетъ, какъ сначала утверждали, никакихъ выгодъ въ торговомъ отношеніи, ибо онъ касается прямо только опредѣленія пограничной черты

— Генерала Деларю ожидаютъ на дняхъ въ Парижѣ.

15 *Іюля.*

Третьяго дня, въ присутствіи Королевской фамиліи, происходила въ Дре паннихида, за упокой души герцога Орлеанскаго.

— Въ новѣйшихъ письмахъ изъ Альжира сообщаютъ слѣдующія подробности, касательно извѣстнаго уже ужаснаго происшествія, случившагося во время послѣдняго возстанія Кабиловъ въ Дагарѣ. „Полковникъ Пеллисье занимался преслѣдованіемъ Уледъ-Ріасовъ, племени, не покорявшагося еще никогда, потому что въ округахъ имъ занимаемыхъ, находятся обширныя пещеры, гдѣ напасть на него съ оружіемъ въ рукахъ, было бы въ высшей степени неблагоразумно. Нынѣ Уледъ-Ріасы, видя себя тѣснимыми, бѣжали въ свои обыкновенные притоны. Это было утромъ 18-го Іюня. Окруживъ пещеры, преслѣдователи связали нѣсколько пуковъ хвороста, зажгли ихъ и бросили ко входу убѣжища Кабиловъ. Послѣ такой угрозы, сдѣланной для показанія бѣглецамъ, что всѣ они могутъ погибнуть въ своихъ пещерахъ, полковникъ велѣлъ бросить туда письма, въ которыхъ обѣщалъ даровать имъ жизнь и свободу, въ случаѣ, если они согласятся выдать французамъ лошадей и оружіе. Сначала, отъ исполненія сего требованія они отказались, но потомъ отвѣчали, что сдѣлаютъ все, чего требуютъ отъ нихъ, если удалится французское войско. Полковникъ, не желая принять столь неумѣстнаго условія; велѣлъ опять бросать въ пещеры зажженные пуки хвороста, и вслѣдъ за тѣмъ, въ пещерахъ послышался необыкновенный шумъ. Въ послѣдствіи узнали, что они совѣтовались между собою о томъ, что имъ дѣлать, при чемъ одни рѣшились покориться, а другіе — умереть. Мнѣніе послѣднихъ одержало верхъ; между тѣмъ нѣкоторые изъ приверженцевъ противнаго мнѣнія вышли одинъ за другимъ изъ пещеры, спѣша избѣжать участи, какая угрожала рѣшившихся на сопротивленіе. Полковникъ Пеллисье отправилъ туда Арабовъ, для вторичнаго увѣщанія ихъ покориться, но они отъ покорности отказались рѣшительно. Нѣкоторыя женщины, не раздѣлявшія дикаго фанатизма этихъ несчастныхъ, пытались было уйти; но родственники и мужья ихъ сами убили ихъ съ тою цѣлію, чтобы онѣ не избѣжали мученической смерти, на которую они обрекли себя. Полковникъ Пеллисье, приказавъ еще разъ пріостановить бросаніе хворосту, послалъ во внутренность пещеры французскаго парламентера; но

obu rzeczonych professorów, przyjętą została większością 17 głosow.

— Znakomitsi członkowie lewego środka, zgromadzili się w tych dniach u P. Thiers, dla ułożeniu manifestu, który postanowili wydać do wyborców Oppozycya uważa za rzecz pewną, że po zamknięciu teraźniejszego zgromadzenia, rząd rozwiąże Izbę. Manifest wyborczy właściwéj lewéj strony, reprezentowanéj przez P. Odillon Barrot, jest już przez dzienniki ogłoszony.

— Onegdaj, gdy Marszałek Soult udawał się na radę gabinetową, złamało się koło u jego pojazdu, naprzeciw koszar przy bulwarze d'Orsay. Konie w pełnym kłusie wlokły pojazd 30 kroków, nim stangret zdołał je zatrzymać. Marszałek bez przytomności został wydobyty z pojazdu, ale bez żadnego stłuczenia, tak, że po niejakim czasie był w stanie podać rękę służącemu i odbyć drogę pieszo aż do Tuillériów, gdzie w obecności Króla puszczono mu krew. Poczém powrócił do siebie i ma się mieć dobrze.

— Don Carlos, z małżonką swą Xiężną Beiry, wyjadą 17 lipca z Bourges, udając się do wód Greoulx, w towarzystwie P. Tinan, adjutanta Xięcia Soult. Syn Don Carlosa pozostanie w Bourges Miał on żądać, aby mu dozwolono zabawić miesiąc w Paryżu, lecz na prośbę swą dotąd nie otrzymał odpowiedzi.

— Słychać, że w czasie pobytu Królowéj Wiktoryi w Gotha, Xiążę Broglie ma się tam udać do Jéj Kr. Mci. z własnoręcznym listem Króla Francuzów.

— Traktat zawarty przez Jenerała Delarue i ratyfikowany przez Cesarza marokańskiego, nie zawiera, jak to twierdzono, przyzwoleń handlowych, ale tylko oznaczenie granic.

— Jenerał Delarue oczekiwany jest w tych dniach w Paryżu.

Dnia 15 *lipca.*

Onegdaj w Dreux odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne, za duszę Xięcia Orleanu w obec rodziny Królewskiéj.

— Najnowsze listy z Algieru donoszą następujące bliższe szczegóły o wiadomym już strasznym wypadku w czasie ostatniego powstania Kabylów w Dahara: „Półkownik Pellissier zajęty był ściganiem Uled-Riahów, pokolenia, które się jeszcze nigdy nie poddało; w okręgach bowiem, które zamieszkuje, znajdują się ogromne jaskinie, gdzie chcieć ścigać ich z bronią w ręku, największém byłoby szaleństwem. Tą razą pokolenie to, widząc się natarczywie ściganém, schroniło się do swych zwyczajnych kryjówek. Działo się to d. 18 czerwca rano. Francuzi otoczyli jaskinię i zapaliwszy kilka wiązek chrustu, rzucili je u wnijścia. Po téj przerażającéj groźbie i zarazem przestrodze, Półkownik kazał wrzucić do jaskini listy, w których zapewniał schronionym życie i wolność, jeżeli tylko oddadzą broń i konie. Z początku odmówili stanowczo, ale później, odpowiedzieli, że wszystko są gotowi uczynić, pod warunkiem że się pierwéj wojsko francuzkie oddali. Warunek ten, uważany tylko za wybieg, nie został przez Francuzów przyjęty Zaczęto więc znowu rzucać do jaskini zapalone wiązki chrustu. Straszliwy hałas powstał wnet w jéj głębi: później się dowiedziano, że były to sporne narady względem tego co począć należało; jedni chcieli, aby się poddać, drudzy, aby umrzeć za wiarę. Zdanie ostatnich przemogło. Niektórzy przeciwnego zdania wymknęli się pojedyńczo, aby ujść losu, jaki zagrażał uporczywym w jaskini. Półkownik Pelissier wysyłał kilka razy do nich Arabów, aby ich do poddania się nakłonić; ale wszyscy odmówili stanowczo. Kilka kobiét, które nie podzielały dzikiego fanatyzmu tych nieszczęśliwych, chciało się ratować ucieczką, ale właśni ich mężowie i krewni strzelali do nich z karabinów, chcąc przeszkodzić, aby nie uniknęły śmierci męczeńskiéj, jaką oni znieść postanowili. Półkownik Pelissier kazał jeszcze raz przygasić ogień, i posłał do środka jaskini francuzkiego parlamentarza; ale ten przyjęty wystrzałami, musiał się cofnąć, bez spełnienia swego poselstwa. Te rozmaite usiłowania, aby uniknąć strasznéj konieczności, trwały przez cały dzień 19-ty aż do nocy. Ale tu był kres cierpliwości; nie było już nadziei podbicia w inny sposób fanatycznego pokolenia, którego śmiały opór był nieustanną podnietą do powstania innym, i które zwykle było początkiem i najsilniejszą podporą wszystkich zaburzeń w Daharze. Rozpalono przeto u wnijścia jaskini, nie już pojedyńcze wiązki, ale ogromne stosy chrustu, i utrzymywano ogień przez dzień cały.

послѣдній былъ встрѣченъ залпомъ ружейныхъ выстрѣловъ, и долженъ былъ удалиться, не исполнивъ возложеннаго на него порученія. Эти различныя усилія предпринятыя для избѣжанія ужасной необходимости продолжались до ночи 19-го Іюня. Наконецъ терпѣніе истощилось, и надежды на покореніе инымъ образомъ изувѣрнаго племени, дерзкая самонадѣянность коего всегда возбуждала къ мятежу другія племена, и которое было главнымъ виновникомъ всѣхъ возстаній въ Дагарѣ, не осталось болѣе никакой. Тогда кострамъ, зазженнымъ при входѣ пещеры, дали полную волю и они пылали въ продолженіе цѣлаго дня. Долго до слуха нашего долеталъ отчаянный вопль несчастныхъ, которыхъ началъ душить дымъ; но наконецъ все умолкло и только слышался трескъ хвороста, пылавшаго при входѣ. Эта могильная тишина сказала все. Французы, проникнувъ въ пещеры, нашли до 500 труповъ, лежащихъ въ разныхъ мѣстахъ; въ живыхъ нашли всего 150 чел., коихъ со всею поспѣшностію вынесли изъ пещеры, но часть изъ нихъ скоро лишилась жизни на открытомъ воздухѣ. Едва распространился слухъ о столь ужасномъ окончаніи борьбы, какъ вся Дагара покорилась, и огромное количество оружія было выдано." Оппозиціонные журналы выражаютъ сильное негодованіе на поступокъ полковника Пеллисье, называя его позоромъ для Франціи. Въ журналѣ *La Presse*, напротивъ того, стараются оправдать его тѣмъ, что покореніе этого племени было необходимо и не могло быть достигнуто никакимъ другими средствами.

— Въ издаваемой въ Нанси газетѣ сообщаютъ о замѣчательномъ происшествіи. Въ городѣ Шармѣ, въ ночи 7-го Іюля, молодой человѣкъ 17-ти лѣтъ отъ роду, вставъ съ постели въ состояніи лунатизма, выскочилъ изъ окна на мостовую, съ высоты 42 футовъ. Пробужденный шумомъ хозяинъ дома, и видѣвшій что случилось, послалъ тотчасъ за жившимъ въ близи лекаремъ, будучи увѣренъ въ томъ, что несчастный молодой человѣкъ или разбился на мѣстѣ, или, по крайней мѣрѣ, изувѣчилъ себя. Между тѣмъ, прибывшій лекарь нашелъ его стоявшимъ на ногахъ, и спокойно отиравшимъ нѣсколько капель крови, показывавшихся изъ носа; приэтомъ лунатикъ получилъ незначительную царапину на ухѣ. Не понимая вовсе какимъ образомъ очутился онъ на улицѣ, удивленный видомъ лекаря, и собственнымъ своимъ гардеробомъ, больной отправился обратно на свою квартиру, и уснулъ снова. На другой день не замѣтили въ немъ никакихъ признаковъ столь сильнаго потрясенія.

— 6-го Іюля, ужасная буря съ градомъ свирѣпствовала въ окрестностяхъ Нанси. Даже старожилы не запомнятъ такого града. Въ общинѣ Гаруэ, самыя большія градины были величиною въ куриное яйцо, а меньшія въ грецкой орѣхъ. Въ числѣ выпавшихъ градинъ, нѣкоторыя находились изъ чистаго твердаго льда, длиною въ 15 сантиметровъ, и вѣсомъ въ полукилограмъ. Въ Невъ-Виль нашли градину, которая вѣсила болѣе килограмма. На поляхъ находятъ множество побитой градомъ дичи. Къ главнѣйшимъ убыткамъ относятъ то, что размыло берега одного пруда, въ которомъ было около ста тысячъ піявицъ.

16 *Іюля*.

Вчера, въ палатѣ перовъ, начались общія пренія, по бюджету расходовъ на 1846 годъ. Виконтъ Дюбусажъ представлялъ, что въ тронной рѣчи было упомянуто о перевѣсѣ государственныхъ доходовъ, противъ расходовъ; между тѣмъ, какъ по прошествіи шести мѣсяцевъ оказывается результатъ совершенно противный: расходы превышаютъ число доходовъ, 25-ю милліонами франк. Потомъ Г. Франкъ-Каре представилъ утвержденные коммисіею списки нѣкоторыхъ вновь назначенныхъ перовъ. Наконецъ, Г. Буасси предложилъ министру финансовъ вопросъ: что намѣренъ онъ сдѣлать съ пяти процентными рентами? Министръ не далъ на этотъ вопросъ никакого отвѣта.

— Говорятъ, что начальство надъ французскою эскадрою, назначенною для крейсированія у западныхъ береговъ Африки, ввѣрено будетъ контръ-адмиралу Монтаньи де Ларокъ, который, послѣ совѣщаній съ морскимъ министромъ, выѣхалъ уже изъ Парижа.

— Съ пароходомъ „Городъ Бордо" пришедшимъ 11-го числа с. м. въ Марсель, получены донесенія

Przez długi czas dochodziły uszów naszych przerażające jęki nieszczęśliwych, duszących się wewnątrz od dymu; w końcu wszystko ucichło, i słychać tylko było trzask palących się gałęzi. Ta śmiertelna cisza dosyć mówiła. Francuzi weszli w głąb jaskini; 500 trupów tu i ówdzie leżało; 150 zaledwo oddychających, znaleziono jeszcze przy życiu ale i ci po wyniesieniu na świeże powietrze pomarli. Wiadomość o tym strasznym wypadku przeraziła tak dalece inne pokolenia Dahary, iż się same natychmiast poddały i broń w ręce Francuzów złożyły." Dzienniki oppozycyjne wyrażają się z oburzeniem przeciw temu postępkowi Półkownika Pelissier, nazywając go hańbą Francyi. *La Presse* przeciwnie stara się go usprawiedliwić tém przypuszczeniem, że podbicie tego pokolenia było nieodzowném, i przez żaden inny środek nie mogło być dokonaném.

— Dziennik wychodzący w Nancy, donosi o szczególniejszym wypadku. „W miasteczku Charmes, w nocy d. 7 lipca, młody 17-letni człowiek, powstawszy z łóżka w stanie lunatyzmu, wyskoczył oknem na bruk ulicy, z wysokości około 42 stóp. Obudzony łoskotem gospodarz domu, ujrzawszy co się stało, posłał natychmiast po mieszkającego blizko lekarza, pewnym będąc, iż nieszczęśliwy młodzieniec musiał się zabić na miejscu, a przynajmniej potłuc niebezpiecznie. Tymczasem, za przybyciem lekarza, znaleziono go na ulicy stojącego na nogach, i zajętego spokojnie ocieraniem kilku kropel krwi, pokazujących się z nosa; przytém miał małą szramę na uchu. Nie wiedząc wcale jakim sposobem dostał się na ulicę, zdziwiony widokiem lekarza, a zapewne i własnego stroju, nie pojmując powodów troskliwości jaką mu okazywano, chory wrócił do swego mieszkania i położywszy się na nowo, zasnął. Nazajutrz nie widziano w nim żadnych śladów gwałtownego wstrząśnienia."

— Dnia 6 lipca, okropna burza zmięszana z gradem srożyła się w okolicach Nancy. Najstarsi ludzie nie pamiętają podobnego gradu. W gminie Haroné, największe ziarna przechodziły wielkość kurzego jaja, najmniejsze równały się orzechom włoskim. Między niemi znajdowały się bryły zsiadłego czystego lodu, mające 15 centimetrów długości i ważące po pół kilogrammu. W Neuveville znaleść jednę z podobnych brył ważącą cały kilogramm. Mnóstwo zabitego przez grad ptastwa i zwierzyny, znajdują wszędzie po polach. Do główniejszych strat liczą wyrwanie sadzawki do chowania pijawek, zawierającéj około stu tysięcy tych stworzeń.

Dnia 16 *lipca*.

Na wczorajszém posiedzeniu Izby Parów, rozpoczęły się ogólne rozprawy nad budżetem wydatków na rok 1846. Wice-Hr. Dubouchage zarzucał, że w mowie tronowéj była wzmianka, iż dochody kraju przewyższają wydatki, a po 6-ciu miesiącach okazał się wypadek wcale przeciwny, gdyż wydatki o 25 milionów są większe niż dochody. Następnie P. Franck Carré przedstawił zatwierdzone przez kommissyą dowody niektórych Parów nowo mianowanych. W końcu P. Boissy zapytał Ministra skarbu, co zamierza uczynić w przedmiocie renty 5-cio procentowéj. Minister na to żadnéj nie dał odpowiedzi.

— Zapewniają, że dowództwo eskadry francuzkiéj, mającéj krążyć u zachodniego brzegu Afryki, otrzyma Kontr-Admirał Montagnies de Laroque, który już opuścił Paryż, po odbyciu kilku konferencyj z Ministrem Marynarki.

— Statkiem parowym *Ville de Bordeaux*, który 11-go b. m. zawinął do Marsylii, otrzymano wiadomości z Algie-

изъ Альжира, отъ 9-го Іюля, въ коихъ содержится извѣстіе о крушеніи почтоваго судна „Сфиксъ" содержавшаго сообщеніе между Альжиромъ и Боною. Пакетботъ Сфиксъ былъ однимъ изъ самыхъ старыхъ почтовыхъ судовъ французскаго флота; онъ привезъ въ 1830 году извѣстіе о взятіи Альжира.

17 Іюля.

Палата перовъ, на засѣданіи 15-го и 16-го с. м., занималась разсмотрѣніемъ бюджета расходовъ, на 1846 годъ. 15-го числа, при разсмотрѣніи порознь статей бюджета, графъ Монталамберъ предложилъ г-ну Гизо вопросъ касательно покровительства, оказываемаго Франціею Маронитамъ со временъ Людовика Святаго, а г-мъ Буасси — касательно отношеній Франціи съ Марокко, и переговоровъ съ Іезуитами. По первому пункту, министръ отвѣчалъ, что правительство помѣрѣ возможности, поддерживаетъ несчастныхъ христіянъ сирійскихъ, что же касается Іезуитовъ, то переговоры ведутся прямо съ Папскимъ дворомъ; касательно же мароккскаго вопроса, министръ не могъ дать никакихъ объясненій.

На засѣданіи 16 с. м., представлено дѣло, о сожженіи племени Кабыловъ, въ пещерѣ Дахара. Изъ объясненій, къ коимъ подалъ поводъ г-нъ Боасси, оказалось, что извѣстіе помѣщенное въ журналѣ *Achbar* справедливо. Маршалъ Сультъ подтвердилъ, что полковникъ Пеллисье, былъ вынужденъ употребить эту жестокую мѣру, противъ племени, которое не только прежде, но даже за нѣсколько дней до ужаснаго наказанія, умертвило втайнѣ французскихъ воиновъ; при томъ министръ отозвался о сказанномъ полковникѣ, какъ о лучшемъ офицерѣ. Въ рапортахъ изъ Альжира, отъ 9-го с. м. увѣдомляютъ, что замѣтно возмущеніе въ племени Делисъ, и что въ эту страну, отправлена будетъ экспедиція.

Англія.

Лондонъ, 15 *Іюля.*

Ея Величество Королева, съ принцемъ Альбертомъ, Королемъ и Королевою бельгійскими, отправилась сегодня утромъ въ Плимутъ, чтобы присутствовать при отплытіи эволюціонной эскадры, которая послѣ завтра снимется съ якоря.

— Вчера, въ нижней палатѣ зашла рѣчь о истребленіи на островѣ Новой Зеландіи туземцами англійской колоніи Корорарика, извѣстной также подъ названіемъ Руссель, въ коей считалось 500 душъ англійскихъ жителей. Туземцы, въ числѣ 1,000 чел. напали на колонію; жители, приготовившіеся къ встрѣчѣ, въ числѣ 150 чел., защищались мужественно, и принудили даже непріятелей къ отступленію; но случайно загорѣлся пороховой погребъ, и они должны были оставить колонію. На двухъ, стоявшихъ въ гавани, корабляхъ переѣхали они въ Ауклендъ; а Зеландцы устремились въ опустѣвшій городъ, и совершенно его разорили.

— По извѣстіямъ, полученнымъ изъ Отаити, отъ 21-го Февраля, Королева Помаре находилась въ Раятіи, въ 200 миляхъ отъ Отаити, и не хотѣла имѣть никакихъ сношеній съ Французами. Въ 4 миляхъ отъ Папеити, укрѣпились 2,000 Отаитянъ, между коими находится до 800 челов. способныхъ носить оружіе; ими командуетъ бѣжавшій старшій англійскій канониръ.

— Въ жур. *Globe* сообщаютъ, что составили проектъ соединить большую желѣзную дорогу изъ Бристоля, съ линіею желѣзной же дороги восточныхъ графствъ, посредствомъ огромнаго тоннеля, долженствующаго проходить подъ цѣлымъ Лондономъ, и расходиться на многія вѣтви подъ симъ же городомъ, для соединенія главнѣйшихъ частей его. Исполненіе сего предпріятія предоставлено будетъ знаменитому инженеру, Роберту Стефенсону.

— 6-го Іюля, города Нотингамъ и Бирмингамъ постигнуты были ужаснѣйшею бурею. Въ продолженіе полутора часа, безпрестанно, ужасная молнія, въ видѣ огненныхъ змѣй или вулканическихъ вспышекъ, сверкала по всему небосклону; громовые удары разражались одинъ за другимъ; дождь лилъ ливмя; улицы образовались во озера; нижніе этажи домовъ были совершенно залиты водою; жители спаслись въ верхніе этажи. Причиненные убытки въ окрестныхъ поляхъ неисчислимы. Въ продолженіе

ru, 9 go lipca, donoszące o rozbiciu statku pocztowego *Sphinx*, który służył do kommunikacyi między Algierem i Boną. *Sphinx* był jednym z najdawniejszych statków pocztowych marynarki francuzkiéj, i przez niego to w r. 1830 otrzymano piérwszą wiadodomość o zdobyciu Algieru.

Dnia 17 lipca.

Izba Parów, na posiedzeniach 15 go i 16-go lipca, zajmowała się budżetem wydatków na rok 1846 Dnia 15, przy roztrząsaniu pojedyńczych artykułów tegoż budżetu, P. Guizot był interpellowany przez Hrabiego Montalemberta, względem opieki, ktorą Francya udziela Maronitom od czasów Ludwika Świętego; a przez P. Boissy, względem stosunków z Marokko i układów z Jezuitami. Co do piérwszego, Minister spraw zagranicznych zapewnił, iż rząd wspiera o ile może nieszczęśliwych Chrześcian Syryjskich; co się zaś tyczy Jezuitów, oświadczył, że układy w tym przedmiocie są prowadzone wprost z dworem Papiezkim. Względem kwestyi Marokkańskiéj, Minister nie dał żadnych bliższych objaśnień.

Na posiedzeniu 16-go b. m. była znowu mowa o spaleniu Kabylów w pieczarze Dahara. Z wyjaśnień, wywołanych przez P. Boissy, okazało się, że doniesienie dziennika *Akhber* było prawdziwe. Sam nawet Marszałek Soult wyznał, że Połkownik Pellisier był zmuszony przedsięwziąć krok tak okrutny, przeciw pokoleniu, które nie tylko dawniéj, ale nawet na kilka dni przed straszliwą karą, mordowało potajemnie żołnierzy francuzkich. Przytém Minister chwalił wspomnionego Półkownika, jako najdzielniejszego oficera armii.— Rapporta, datowane 9 go z Algieru, donoszą, że daje się postrzegać wzburzenie między pokoleniami Dellys, i że nastąpi wyprawa w tamte okolice.

Anglia.

Londyn, 15 *lipca.*

Królowa dziś rano z Xięciem Albertem, oraz Królestwem Ichmć Belgijskimi, wyjechała do Plymouth, aby się znajdować przy odpłynieniu eskadry ewolucyjnéj, która pojutrze wyjdzie pod żagle.

— Wczoraj w Izbie Niższéj była mowa o zniszczeniu na wyspie Nowéj Zelandii, przez krajowców najdawniejszéj tamże osady angielskiéj, miasta Kororarika, zwanego także Russel, liczącego ludności angielskiéj około 500 dusz. Zelandczycy, w liczbie tysiąca, uderzyli na miasto; mieszkańcy zdolni do boju, około 150 głów, mężnie się bronili, odparli nawet napastników w góry, lecz gdy przypadkiem magazyn prochu wyleciał w powietrze, dalszéj walki zaniechać musieli. Na dwóch więc okrętach, będących w porcie, przenieśli się do Auckland; Zelandczykowie zaś wpadli do opustoszałego miasta i zupełnie je zniszczyli.

— Według wiadomości z Otahity, z dnia 21 lutego, Królowa Pomareh bawiła jeszcze w Rajatia, o 200 mil ang. od Otahity, i nie chciała mieć żadnych stosunków z Francuzami. O cztéry mile od Papeiti oszańcowało się 2,000 krajowców, między którymi znajduje się 800 ludzi, zdolnych do władania bronią, zostających pod dowództwem zbiegłego starszego kanoniera angielskiego.

— Dziennik *Globe* donosi, iż utworzono projekt połączenia wielkiéj zachodniéj kolei żelaznéj z Bristolu, z linią kolei hrabstw wschodnich, za pomocą ogromnego tunnelu, mającego przechodzić pod całym Londynem, i rozgałęziającym się pod témże miastem na wiele odnóg, w celu połączenia główniejszych jego części. Wykonanie tego olbrzymiego przedsięwzięcia ma być polecone znakomitemu inżenierowi, Robertowi Stephenson.

— Dnia 6 lipca miasta Notingham i Birmingham, nawiedzone zostały najokropniejszą burzą. Przez półtoréj godziny, bez przerwy, przerażające błyskawice, jaką ogniste węże lub wulkaniczne wybuchy, przebiegały cały widnogrąg; pioruny biły po piorunach; deszcz nie lał, ale buchał jak z wiader. Ulice zamieniły się w jeziora; niższe piętra domów zostały całkiem zalane; mieszkańcy schronili się na wyższe. Szkody zrządzone w plonach w okolicy, są nie do obliczenia. Przez cały dzień i noc następną, w obu tych miastach musiano użyć wszystkich

всего слѣдующаго дня и ночи, въ обоихъ этихъ городахъ были въ дѣйствіи всѣ пожарные насосы, которыми выкачивали воду изъ домовъ.

— 6-го м. м., въ окрестностяхъ Конгъ-Стритъ, произведены были опыты надъ электрическимъ орудіемъ, въ присутствіи Джонъ Кокбурна и многихъ извѣстныхъ офицеровъ. Пушка сія устроена на аппаратѣ, въ которомъ находится метательная сила, а весь приборъ поставленный на колесахъ, можетъ везти одна лошадь. Пушка состоитъ изъ двухъ полостей: въ одной изъ нихъ помѣщаются небольшія пули, въ семь линій въ діаметрѣ, которыя отсюда переходятъ во вторую, а изъ этой выбрасываются. Такимъ образомъ, слишкомъ тысяча пуль, въ видѣ непрерывнаго фонтана, можетъ быть выброшена въ одну минуту. Сила выстрѣла изъ такого орудія далеко превосходитъ силу обыкновеннаго, пороховаго. Изобрѣтеніе сіе составляетъ тайну. Опыты удались какъ нельзя лучше.

Турція.

Константинополь, 30 *Іюня*.

На островѣ Кандіи вспыхнулъ мятежъ, который хотя уже и подавленъ, но волненіе умовъ все еще продолжается. Поводомъ къ сему мятежу было мученіе пыткою какого-то Грека въ Канеи, который, спустя пять дней послѣ понесенныхъ страданій, скончался.

— Съ Персіею послѣдовало наконецъ нѣкоторое согласіе; Шахъ принялъ присланныя портою предложенія.

— Послѣднія извѣстія изъ Цетины (въ Черногоріи) сообщаютъ, что владыка вдругъ объявилъ себя противъ предположеннаго, нѣсколькими горскими албанскими племенами, соединенія съ Черногоріею, и изъявилъ жителямъ Грудда и Готти, что онъ не въ силахъ противостать турецкимъ войскамъ. На горѣ Ловхенѣ, при самой австрійской границѣ, владыка строитъ церковь, не извѣстно по какому поводу и съ какою цѣлію.

— Здѣсь разнесся слухъ, что три Эмира, изъ семейства изгнаннаго отсюда въ малую Азію стараго Эмира Бешира, а между ними собственный сынъ послѣдняго, умерщвлены Турками на кораблѣ, на коемъ плыли въ Синопе. Убійство сіе произошло вслѣдствіе ссоры съ конвоемъ, послѣдовавшей изъ-за пустяковъ.

— Продолжающееся съ нѣкотораго времени перемиріе на Ливанѣ, которое и безъ того несоблюдается съ обѣихъ сторонъ, будетъ снова прекращено. По донесеніямъ изъ Бейрута отъ 12 и 13 Іюня, христіане въ числѣ 6—7,000 человѣкъ, стояли въ Заглѣ и окрестностяхъ, а Друзы въ такомъ же числѣ, по ту сторону дамасской дороги, истребляя въ окрестныхъ округахъ все то, что еще донынѣ уцѣлѣло. Начальникъ султанскаго войска имѣлъ подъ своею командою всего 2,000 чел. Со-дня на-день ожидали начатія непріятельскихъ дѣйствій.

— Извѣстія изъ Аравіи также не благопріятны. Еще прежде сообщено было, что Джедскій Османъ-Паша измѣнническимъ образомъ лишилъ жизни Шейха-Руми и братьемъ его. Племена Бедуиновъ, благопріятствующія убитымъ Шейхамъ, собрались и осадили Джедду. Вообще вліяніе Порты въ Аравіи исчезло еще скорѣе, чѣмъ бывшее—Мегмеда-Али.

2 Іюля.

Его Императорское Высочество Государь Великій Князь Константинъ Николаевичъ отправляется завтра отсюда въ Италію. Присутствіе Его Высочества произвело сильное впечатлѣніе, особенно на греческихъ жителей.

pomp pożarnych, dla wypompowania wody z zatopionych domów.

— Dnia 6 z. m. czynione były w okolicach King-Street doświadczenia z działem elektryczném, w obecności Sir J. Cockburn i wielu znakomitych oficerów. Działo to urządzone jest na aparacie, z którego wychodzi siła rzutu, a wszystko ustawione na kołach, może być ciągnione przez jednego konia. Działo składa się z dwóch komor: w jednéj z nich są małe kule, od siedmiu linii średnicy, które ztamtąd przechodzą do drugiéj i z niéj są wyrzucane. Tym sposobem przeszło 1,000 kul, jak nieustająca fontanna, może być wyrzuconych na minutę. Siła wystrzału z takiego działa przechodzi znacznie siłę zwykłego prochowego. Wynalazek ten jest tajemnicą. Proby udały się jak najlepiéj.

Turcya.

Konstantynopol 30 *czerwca*.

Na wyspie Kandyi wybuchnęło powstanie, które wprawdzie zostało przytłumione, ale jeszcze wielkie wzburzenie panuje pomiędzy ludem. Przyczyną tego, było zamęczenie na torturach pewnego Greka w Kanei, który w 5 dni po doznanych męczarniach umarł.

— Z Persyą nastąpiło nareście porozumienie się; Szach przyjął propozycye podane przez Portę.

— Według ostatnich doniesień z Cetinie (w Czarnogorzu), Władyka oświadczył się nagle przeciw zamierzonemu przez kilka góralskich pokoleń albańskich połączeniu się z Czarnogorzem, i oświadczył mieszkańcom z Grudda i Hotti, że nie będzie w stanie obronić ich przeciw wojskom tureckim. Na górze Lowchien, tuż nad samą granicą austryacką, buduje Władyka kościoł; nie wiadomo z jakiego powodu ani w jakim celu.

— Rozbiegła się tu pogłoska, iż trzéj Emirowie z familii wygnanego stąd do Azyi Mniejszéj starego Emira Beszir, a między nimi własny syn jego, zostali zabici przez Turków na okręcie, na którym płynęli do Sinopy. Powodem tego morderstwa, miała bydź kłótnia z eskortą, wszczęta z błahéj przyczyny.

— Trwające od niejakiego czasu zawieszenie broni w Libanie, którego i tak żadna strona nie szanuje, jest znowu bliskiém zerwania. Według doniesień z Bejrutu, z d. 12 i 13 czerwca, Chrześcianie w liczbie 6—7,000 stali w Zahle i okolicy. Druzowie zaś, w równéjże sile, z tamtéj strony drogi Damasceńskiéj, pustoszą w okolicznych powiatach wszystko, co jeszcze dotąd uszło ognia i miecza. Dowódzca wojska sułtańskiego miał pod swemi rozkazami tylko 2,000 ludzi. Co chwila oczekiwano wznowienia kroków nieprzyjacielskich.

— Wiadomości z Arabii nie są pomyślniejsze. Doniesioném było dawniéj, że Osman-Basza z Dżeddy, przez zdradę pozbawił życia Szecha Rumi i braci jego. Pokolenia Beduinów, przyjazne zabitym Szechom, zebrały się razem i obległy Dżeddę. W ogólności wpływ Porty w Arabii upadł jeszcze prędzéj i nikczemniéj, niż poprzedni Mehmeda Alego.

Dnia 2 lipca.

Jego Cesarska Wysokość Wielki Xiążę Konstanty Nikołajewicz, jutro opuszcza naszę stolicę i uda się do Włoch. Obecność Jego Cesarskiej Wysokości zrobiła głębokie wrażenie, szczególniéj między ludnością Grecką.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Глаксберга— Печ. позвол. 24 го Іюля 1845 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. А. Мухинъ.